

LUCRĂRI STRĂINE DIN 1965—1975 PRIVIND ISTORIA CONTEMPORANĂ A ROMÂNIEI. O BIBLIOGRAFIE.

GH. BUZATU

După cel de-al doilea război mondial, interesul manifestat de istoricii străini pentru investigarea trecutului românilor, care au merite recunoscute în apărarea și progresul civilizației generale, este incontestabil. Dovadă stau numeroase lucrări tipărite de atunci încolo, cu precădere în limbi de circulație internațională, de prestigioși specialiști din U.R.S.S., S.U.A., R.F. Germania, Franța, Marea Britanie, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.D. Germană, R.P. Bulgară, R.P. Ungară, R.S.F. Iugoslavia etc. Ceea ce trebuie numădeci reținut este faptul că cercetătorii respectivi au îmbrățișat multitudinea epocilor pe care le-a traversat poporul român, că au realizat fie opere de sinteză, fie studii consacrate unei anume perioade sau probleme, că, în sfârșit, nu au neglijat relațiile internaționale ale României și evoluția spirituală. Dintre istoricii străini care și-au câștigat, după 1945, un binemeritat prestigiu ca specialiști în problemele trecutului românesc, menționăm — fără pretenția de a epuiza cumva lista — pe E. Beck, Pasquale Buonincontro, Ph. Eidelberger, Stephen Fischer-Galati, Andreas Hillgruber, Keith Hitchins, A. A. Jazykova, Barbara și Charles Jelavitch, F. Kellog, Hans Kissel, R. H. Markham, Henri Prost, René Ristelhueber, H. L. Roberts, Lino Rossi, Carlo Santonocito, Hugh Seton-Watson, S. D. Spector, E. D. Tape, James Dugan și Carroll Stewart. Nu putem neglijă, de asemenea, că pagini consistente privind diverse momente ale trecutului național se întîlnesc în lucrările unor reputați specialiști străini consacrate istoriei generale a umanității, precum Pierre Renouvin, Henri Michel, Maurice Baumont, A.J.P. Taylor, J. B. Duroselle și mulți alții. Avîntul investigațiilor a fost probat, în urmă cu cîțiva ani, de inițiativa profesorului Keith Hitchins, un excelent cercetător și mare admirator al istoriei noastre, de a edita o publicație internațională de profil — „Romanian Studies“, din care au apărut deja mai multe volume (Leyden, Ed. J. Brill).

Bibliografia pe care o tipărim este selectivă. Nu am avut în vedere decît lucrări speciale sau generale care privesc dezvoltarea României în decursul epocii contemporane, adică după anul 1918. Din motive lesne de înțeles, am reținut cu predilecție cărțile tipărite între 1965 și 1975 și numai cîteva dintre numeroasele studii apărute în diverse publicații de specialitate din străinătate pe marginea evenimentelor și fenomenelor survenite în evoluția țării noastre, în perioada contemporană. Indicele numelor autorilor are menirea de a ușura consultarea bibliografiei, în parte adnotată, pe care o punem la dispoziția cititorilor români și străini cu gîndul de a le oferi un modest ghid de orientare preliminară.

A. GHIDURI

1. Association Européenne d'Histoire Contemporaine, *Guide de la recherche en histoire contemporaine*, I, Strasbourg, Imprimerie Louis-Jean, 1970, 177 p.
2. Gérin, Paul, *Initiation à la documentation écrite contemporaine*, Liège, Librairie Fernand Gothier, 1970, 233 p.
3. Krikler, Bernard and Walter Laqueur (eds.), *A Reader's Guide to Contemporary History*, London, Weidenfeld and Nicolson, 1971, 259 p.
4. Vivian, James F., *Materials in the National Archives Relating to Rumania*. Compiled by..., Washington, The National Archives. National Archives and Records Service. General Services Administration, 1970, 18 p. (Reference Information Paper No. 46).

Sînt prezentate 11 fonduri cuprinzînd documente referitoare la istoria României și la relațiile americano-române, iar în apendice se publică lista celor 27 de reprezentanți ai S.U.A. la București între 1880 și 1969.

B. DICȚIONARE, ENCICLOPEDII

5. Dunan, Marcel (General Editor), John Roberts (English Advisory Editor), *Larousse Encyclopedia of Modern History from 1500 to the Present Day*, Foreword by Hugh Trevor-Roper, Feltham (Middlesex), Hamlyn House, 1968, 405 p.+index (8 p.).
6. Fejtő, F., *Dictionnaire des partis communistes et des mouvements révolutionnaires*, Paris, Castermann, 1971, 234 p.
7. Frangulis, A. F. (sous la direction de), *Dictionnaire diplomatique. Biographie des diplomates du Moyen-Age à nos jours*, 7 vols., Genève-Paris-New York, Académie Diplomatique Internationale, 1933—1968.
8. Lousse, Émile et Jacques de Launay, *Dictionnaire d'histoire contemporaine, 1776—1969*, Lausanne, Éditions Rencontre, 1969.
9. Marko, Walter, Alfred Anderle, Ernst Werner (eds), *Weltgeschichte. Die Länder der Erde von A—Z*, Leipzig, VEB, 1967, XVI—959 p.
10. Moure, Michel, *Dictionnaire d'histoire universelle*, 2 vols., Paris, Éditions Universitaire, 1968, 2368 p.
11. Palmer, A. W., *A Dictionary of Modern History 1789—1945*, Harmondsworth (England), Penguin Books, 1967, 363 p.
Despre România cf. p. 284—285.
12. Tunney, Christopher, *A Biographical Dictionary of World War II*, New York, St. Martin's Press, 1972, 216 p.
13. * * * *Sovetskaja istoriceskaja Enciklopedija*, 16 vols., Moskva, Gosnaucizdat, 1961—1976.

C. CRONOLOGII

14. Langer, William L., *An Encyclopedia of World History. Ancient, Medieval, and Modern. Chronologically Arranged*. Compiled and Edited by..., ed. 4-a, revăzută și adăugită, Boston, Houghton Mifflin Co., 1968, 1504 p. Edițiile anterioare: 1940, 1948 și 1952. Despre România cf. pp. 765—767, 1026—1028 și 1194—1195.
15. Salis, J. R. von, *Welchronik. 1939—1945*, Zürich, Füssli, 1966, 556 p.

D. BIBLIOGRAFII ISTORIOGRAFIE

16. Egorov, V. N., *Mejdunarodnye otnosenija. (Bibliografičeskii spravočnik. 1945—1960 g. g.)*, Moskva, I.M.O., 1961, 405 p.
17. Epstein, F. J., *The American Bibliography of Russian and East European Studies for 1966*, Bloomington, Indiana University Press, 1972, 148 p.
18. Fischer-Galati, Stephen, *Rumania. A Bibliographical Guide*, Washington, Slavic and Central European Division, Reference Department, Library of Congress, United States G.P.O., 1963, VIII—75 p.
Reeditat (New York, Arno Press, 1968).
19. Horecky, Paul L. (ed.), *East Central Europe. A Guide to Basic Publications*, Chicago-London, The University of Chicago Press, 1969, 956 p.

20. Idem (ed.), *Southeastern Europe. A Guide to Basic Publications*, Chicago-London, The University of Chicago Press, 1969, 755 p.
21. Kandel, B. L., *Istoriia zarubežnyh stran. Bibliografija russkikh bibliografii opublikovannyh s 1857 do 1965*, god, Moskva, Kniga, 1966, 255 p.
22. Meyer, K. (ed.), *Bibliographie der Arbeiten zur osteuropäischen Geschichte aus den deutschsprachigen Fachzeitschriften 1858—1964*, Berlin—Wiesbaden, Harrassowitz, 1966, 314 p.
23. Počepko, G.P., I. I. Frolova, *Istoriia zarubežnyh stran. (Evropa, Amerika, Avstraliia). Bibliografija inostrannyh bibliografii*, Moskva. Kniga, 1967, 411 p.
24. Sattler, Gertrud Krallert, *Südosteuropa — Bibliographie*, Band 4, 1961—1965, München, Oldenbourg, 1971, 703 p.
- Capitolul privind România (pp. 329—524).
25. Scherer, A., *Südosteuropa — Dissertationen 1918—1960*, Graz-Wien-Köln, Verlag Böhlau, 1968, 221 p.
26. Tejchman, M. (ed.), *Země střední a jihovýchodní Evropy v letech 1944—1949 (Výběrová bibliografie)*, Praha, 1969, 492 p.
- Capitolul privind România (pp. 403—441) cuprinde 305 poziții.
27. Vigor, P. H., *Books on Communism and the Communist Countries. A Selected Bibliography* Edited by..., London, Ampersand, 1971, 444 p.
- Lucrare fundamentală.
28. Ziegler, Janet, *World War II: Books in English, 1945—65*, Compiled by..., Stanford, Stanford University Press, 1971, 223 p.
- Recenzie: „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XIII/1976, p. 462 (Gh. Buzatu).

29. Galkin, I. S. (ed.), *Istoriografija novoi i novejšej istorii stran Evropy i Ameriki*, Moskva, Izd. Moskovskogo Universiteta, 1968, 598 p.
- Capitolul privind istoriografia română din perioada 1945—1964 (pp. 373—381) este scris de istorici români (Andrei Oțetea, Florin Constantiniu, L. Demeny și Vasile Netea).
30. Oldson, William O., *The Historical and Nationalistic Thought of Nicolae Iorga*, Boulder, East European Quarterly (Distributed by Columbia University Press, New York), 1973, 135 p.
- Cf. îndeosebi capitolele privind „Natura istoriei”, „Istoria ca artă” și „Istorie și cultură”. Bibliografie (pp. 119—132).
31. Watt, Donald C. (ed.), *Contemporary History in Europe. Problems and Perspectives*, New York-Washington, Praeger Publishers, 1969, 351 p.
32. Weczerka, Hugo, *Literaturbericht über die Geschichte Rumänien (bis 1945), Veröffentlichungen 1944—1970*, in „Historische Zeitschrift” (München), Sonderheft 5/1973, pp. 324—420.

E. PUBLICAȚII DE SPECIALITATE

33. Comité d'Histoire de la Deuxième Guerre mondiale, Société de l'Histoire de la Guerre, Centre National de la Recherche Scientifique, *Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale*, (Paris), no. 70, XIX-e année (avril 1968), Numéro spécial : *Sur la Roumanie en guerre*, 123 p. Volumul cuprinde cinci studii datorate unor specialiști români.
34. *Historia Magazine. 2-e Guerre Mondiale* (Paris, 1967—1969). Cf. îndeosebi următoarele numere speciale : no. 18 (22 février 1968) — *Ruée sur les Balkans* (avansul Reichului nazist în sud-est); no. 72 (3 avril 1969) — *La ruée de l'Armée Rouge* (operația Iași—Chișinău, pp. 1989—2016); no. 83 (19 juin 1969) — *Opérations dans les Balkans* (insurecția română din august 1944, pp. 2307—2311).
35. Staar, Richard F. (ed.), *Yearbook on International Communist Affairs*, Stanford, Hoover Institution Press, Stanford University Press, vols. X—VIII (annal. între 1967 și 1974).

F. DOCUMENTE. COLECȚII OFICIALE ȘI DIVERSE CULEGERI

36. Israel, Fred L. (ed.), *Major Peace Treaties of Modern History, 1648—1969*, With an Introductory Essay by Arnold Toynbee. Commentaries by Emanuel Chill, 4 vols., New York, Chelsea House; New-Toronto, McGraw-Hill Book, 1967.

37. Franța. *Documents diplomatiques français, 1932—1939*, Paris, Imprimerie Nationale, 1964. Colecția cuprinde două serii (I, 1932—1935; II, 1936—1939), din care s-au editat mai multe volume, ultimul (seria a II-a, vol. X) apărând în anul 1976.

38. Germania. *Kriegstagebuch des Oberkommandos der Wehrmacht (Wehrmachtführungsstab)*, Band I: 1. August 1940—31. Dezember 1941, Frankfurt am Main, Bernard und Graefe Verlag für Wehrwesen, 1965, 232+1 285 p. Volumul respectiv a fost editat de cunoscutul istoric vest-german Hans-Adolf Jacobsen. Precedentele volume au apărut în 1961 (vol. IV, părțile 1 și 2) și 1963 (volumul II, părțile 1—2 și vol. III, părțile 1—2), întreaga lucrare fiind îngrijită de Helmut Greiner și Percy Ernst Schramm).

39. [Hitler, Adolf], *Directives de guerre, présentées par H. R. Trevor-Roper d'après Walther Hubatsch*, Paris, Arthaud, 1965, 250 p. Ediția originală a lucrării, editată de Walther Hubatsch, a apărut în R. F. Germania sub titlul: *Hitlers Weisungen für die Kriegführung 1939—1945. Dokumente des Oberkommandos der Wehrmacht*, Frankfurt am Main, Bernard und Graefe Verlag, für Wehrwesen, 1962, 330 p. Volumul cuprinde toate cele 51 „directive de război” (31 august 1939—3 noiembrie 1943) și „ordinele de război” (8 martie 1944—15 aprilie 1945) ale lui Hitler pentru conducerea ostilităților în cursul conflagrației mondiale. Dintre aceste documente fundamentale pentru istoria războiului, numeroase privesc România, îndeosebi „directivele” nr. 18 (12.XI.1940) (p. 70); nr. 20 (13.XII.1940) pentru operația „Marița” (p. 74—75); nr. 21 (18.XII.1940) pentru operația „Barbarossa” (pp. 76—80); nr. 25 (27.III.1941) pentru atacarea Iugoslaviei (pp. 88—90); nr. 26 (3.IV.1941) privind „cooperarea” Reichului nazist cu țările balcanice (pp. 90—92); nr. 41 (5.IV.1942) pentru ofensiva *Wehrmacht*-ului în sud-estul U.R.S.S. (pp. 143—148) și altele.

40. * * * *Akten zur deutschen auswärtigen Politik 1918—1945*. Serie E: 1941—1945, Band 1 (12.XII.1941 — 28.II.1942); Band 2 (1.III.1942 — 15.VI.1942); Band 3 16.VI.1942 — 30.IX.1942); Band 4 (1.X.1942 — 31.XII.1942), Göttingen, Verlag Vandenhoeck und Ruprecht, 1970—1975.

41. United States, Department of States, *Foreign Relations of the United States*. 1946, vol. II: *The Council of Foreign Ministers*; vol. III: *Paris Peace Conference: Proceedings*; vol. IV: *Paris Peace Conference. Documents*; vol. VI: *Eastern Europe; The Soviet Union; F.R.U.S. 1947*, vol. III: *The British Commonwealth, Europe; F.R.U.S., 1948*, vol. IV: *Eastern Europe; The Soviet Union*, Washington, U. S. Government Printing Office, 1969—1974.

42. Idem, *F.R.U.S. Diplomatic Papers. The Conferences at Washington, 1941—1942, and Casablanca, 1943*, Washington, U. S. Government Printing Office, 1968.

43. Idem, *F.R.U.S. Diplomatic Papers. The Conferences at Washington and Quebec*, Washington, U. S. Government Printing Office, 1970.

44. U.R.S.S. — A. A. Gromiko și colaboratori (eds.), *S.S.S.R. v borbe za mir nakanune vtoroj vojny (sentjabr 1938 g.-avgust 1939 g.)*. *Dokumenty i materialy*, Moskva, Izd. Politiceskoj Lit., 1971, 736 p.

Volumul reunește 449 de documente inedite aflate în arhivele sovietice și dintre care multe se referă la situația internațională ori la inițiativele României în ajunul celui de-al doilea război mondial.

45. * * * *Pograničnye vojska S.S.S.R., 1939 — iun. 1941. Sbornik dokumentov i materialov*, Moskva, Izd. „Nauka”. 1970, 813 p.

46. Adam, M., Gy. Juhász, L. Kerekes (eds.), *Allianz Hitler—Horthy—Mușolini. Dokumente zur ungarischen Aussenpolitik (1933—1944)*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1966, 409 p.

47. Dașicev, V. I. (ed.), *„Soversenno sekretno! Tolko dlja komandovanija!” Strategija fașistskoj Germanii v vojne protiv S.S.S.R. Dokumenty i materialy*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1967, 752 p.

48. Eichholtz, Dietrich, Wolfgang Schumann (eds), *Anatomie des Krieges. Neue Dokumente über die Rolle des deutschen Monopol-Kapitals bei der Vorbereitung und Durchführung des zweiten Weltkrieges*, Berlin, VEB, 1969, 524 p.

49. Hass, Gerhart, Wolfgang Schumann (eds.), *Anatomie der Aggression. Neues Dokumente zu den Kriegszielen des faschistischen deutschen Imperialismus im zweiten Weltkrieg*, Berlin, VEB, 1972, 239 p.

50. Hillgruber, Andreas (ed.), *Staatsmänner und Diplomaten bei Hitler. Vertrauliche Aufzeichnungen über Unterredungen mit Vertretern des Auslandes*. Band I: 1939—1941; Band II: 1942—1944, Frankfurt am Main, Bernard und Graefe Verlag für Wehrwesen, 1966—1970, 704 + 568 p. Volumul I a fost tradus în limba franceză (cf. *Les entretiens secrets de Hitler. Septembre 1939 — décembre 1941*, Paris, Fayard, 1969, 702 p.). Reținem următoarele documente în care se expune versiunea nazistă a întrevederilor unor oameni politici români cu Hitler: vol. I (nos. 24, 48, 50, 59, 81, 85 și 94); vol. II (nos. 2, 3, 13, 26, 27, 29, 30, 38, 39, 44, 45, 46, 50, 51, 63 și 64).

51. Sanakoev, S. P., B. L. Tîbulevski (eds.), *Teheran—Yalta—Potsdam. Sbornik dokumentov*, ed. a 3-a, Moskva, I.M.O., 1971, 416 p.

52. Szinai, Miklós, László Szűcs (eds.), *The Confidential Papers of Admiral Horthy*, Budapest, Corvina Press, 1965, 439 p.

G. MEMORII. JURNALE. AMINTIRI

53. Beneš, E., *Mnichovské dny*, Praha, Nakladatelství Svoboda, 1968, 560 p.

54. Berekov, Valentin, *S diplomatičeskoj missiej v Berlin 1940—1941*, Moskva, Izd. „Novosti“, 1966, 159 p.

55. Bonnet, Georges, *De Munich à la guerre. Défense de la paix*, nouvelle édition revue et augmentée, Paris, Plon, 1967, 585 p.

56. Friessner, Hans, *Proigranye sraženija*, Moskva, Voenizdat, 1966, 239 p. Traducerea memoriilor generalului german: *Verratene Schlachten. Die Tragödie der deutschen Wehrmacht in Rumänien und Ungarn*, Hamburg, Holsten-Verlag, 1956, 264 p.

57. Guderian, Heinz, *A la tête des panzers. Souvenirs d'un soldat*, Paris, Plon, 1965, 446 p. Traducerea memoriilor generalului german: *Erinnerungen eines Soldaten*, Heidelberg, Kurt Vowinckel Verlag, 1950, 462 p. (ed. originală).

58. Halder, F., *Voennyi dnevniki. Etenedevnye zapisi načalnika Generalnogo Staba Suhoputnyh voisk 1939—1942 g. g.*, tom. 1: 14.8.1939—30.6.1940; tom 2: 1.7.1940—21.6.1941; tom 3; părțile 1 și 2: 22.6.1941—24.9.1942, Moskva, Voennoe izdatelstvo, 1968—1971. Traducerea cunoscutului *jurnal (Kriegstagebuch)*, în trei volume, datorat fostului șef al Statului Major al armatei terestre germane în prima parte a celui de-al doilea război mondial. Jurnalul lui Halder, un document fundamental pentru studierea istoriei conflictului mondial, cuprinde extrem de numeroase referiri la România (trupe, operațiuni, relații militare româno-germane etc.).

59. Kennan, George F., *Memoirs. 1925—1950*, Boston-Toronto, An Atlantic Monthly Press Book (Little, Brown and Co.), 1967, 583 p. În anii 1944—1946, autorul a fost colaboratorul nr. 1 al ambasadorului Harriman la Moscova, iar, mai târziu, el însuși reprezentantul S.U.A. în capitala U.R.S.S. În anexă se publică mai multe documente, inclusiv extrase din faimoasă „telegramă lungă“ datată 22 februarie 1946 (pp. 547—559).

60. Ștemenko, S. M., *La Marele Stat Major*, București, Editura militară, 1973, 384 p. Traducerea lucrării *Gheneralnyi štab v gody voiny*, Moskva, Voenizdat, 1968, 416 p.

H. BIOGRAFII

61. Acone, Antonio, *Nicolae Ceaușescu*, Roma, Edizioni Simba, 1974.

62. Catchlove, Donald, *Rumania's Ceaușescu*, London, Abacus Press, 1972.

63. Cevik, İlhan, *Ceaușescu ve Diinyaya Acilan Balkan Ülkesi Romanya*, Ankara, Ed. Daily News, 1974.

64. Hamelet, Michel-P., *Nicolae Ceaușescu, avec ses textes essentiels*, Paris, Editions Seghers, 1971. Cf. traducerea românească: *Nicolae Ceaușescu. Biografie și texte selectate*, București, Editura politică, 1971, 226 p.
65. Newens, Stan, *Talking with Nicolae Ceaușescu*, London, Co-op Political Committee, 1974.
66. Idem (ed.), *Nicolae Ceaușescu, the Man, his Ideas, and his Socialist Achievements*, London, Spokesman Books, 1972; 1973.
67. Siegert, Heinz, *Ceaușescu—Management für ein modernes Rumänien*, München-Gütersloh-Wien, C. Bertelsmann Verlag, 1973.
68. Sirinli, Fevzi, *Romania ve Ceaușescu*, Istanbul, Habora Kitabevi, 1974.
69. Valori, Giancarlo Elia, *Ceaușescu*, Roma, Edizioni Bulzoni, 1974. Lucrarea a fost tradusă în limbile franceză (Paris, Éd. „La meilleure bibliothèque”, 1975) și portugheză (Lisabona, Diabril Editora, 1975).

I. ROMANIA ÎN CADRUL RELAȚIILOR INTERNAȚIONALE

1. General

70. Baumont, Maurice, *La faillite de la pair (1918—1939)*, 2 vols., Paris, P.U.F., 1967—1968. Lucrare devenită clasică, tipărită în cunoscuta colecție „Peuples et civilisations” (vol. XX).
71. Duroselle, J. B., *Histoire diplomatique de 1919 à nos jours*, 5-e—éd. Paris, Dalloz, 1971, 807 p. Lucrare devenită clasică, datorită unuia dintre străluciții elevi ai lui Pierre Renouvin. În anexă, o excelentă „bibliografie selectivă” (pp. 729—766). Recenzie: „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XI/1974, p. 290—294 (I. Agrigoroaiei).
72. Grenville, J. A. S., *The Major International Treaties 1914—1973. A History and Guide with Texts*, London, Methuen and Co. Ltd., 1974, 575 p. O excelentă sinteză în care sînt consemnate și comentate numeroase dintre tratatele (politice, militare etc.) semnate și de România în perioada investigată. Recenzie: „Revista de istorie” (București), nr. 8/1976, p. 1270—1272 (N. Dascălu).
73. Gromiko, A. A. și colaboratori (eds.), *Istoriia diplomatii. III: Diplomatiia na pervom etape obščego krizisa kapitalističeskoj sistemy*, ediția a II-a, revăzută, Moskva, Izd. Političeskoj Lit., 1965, 832 p. Anii 1917—1939.
74. Macartney, C. A. and A. W. Palmer, *Independent Eastern Europe. A History*, London-Melbourne-Toronto, Macmillan; New York, St. Martin's Press, 1966, 499 p. Excelentă sinteză asupra anilor 1914—1941.
75. Pacor, Mario, *Italia e Balcani dal Risorgimento alla Resistenza*, Milano, Feltrinelli Editore, 1968, 359 p.
76. Seton-Watson, Hugh, *The „Sick Heart” of Modern Europe: The Problem of the Danubian Lands*, Seattle, University of Washington Press, 1975, XI+76 p. Recenzie: „The American Historical Review”, nr. 4/1976, p. 895—896 (Robert A. Kann).
77. * * * *Balkan Politics: International Relations in No Man's Land*, Westport (Connecticut), Greenwood Press, 1971. Se retipărește lucrarea editată inițial în 1939 (*Politics of the Balkans*, New York, McGraw-Hill), apoi în 1948 (Stanford University Press).

2. Relațiile internaționale în ajunul celui de-al doilea război mondial

78. Académie Bulgare des Sciences. Institut d'Études Balkaniques, *Les Grandes Puissances et les Balkans à la veille et au debut de la deuxième guerre mondiale 1937—1941*, Sofia, Éd. de l'Académie Bulgare des Sciences, 1973, 430 p. Lucrarea (reprezentînd vol. 7 din „Studia Balcanica”) reunește referatele, comunicările și intervențiile la conferința internațională pe tema respectivă ținută la Sofia între 21 și 26 aprilie 1971. Inițial, volumul a apărut în limba bulgară (Sofia, 1971, 277 p.).
79. Aster, Sidney, 1939 — *The Making of the Second World War*, London, Deutsch, 1973, 456 p. Lucrarea, întemeiată pe noi fonduri arhivistice britanice,

privește de fapt politica Angliei în ajunul izbucnirii conflagrației mondiale din 1939—1945. Un întreg capitol este consacrat faimosului „Incident Tilea”.

80. Baumont, Maurice, *Les origines de la deuxième guerre mondiale*, Paris. Payot, 1969, 363 p.

81. Genčev, N. și colaboratori (eds.), *Bălgarsko-ghermanski otnošenija i vrazki*, I, Sofia, 1972.

82. Jivkova, Lyudmila, *Anglotraskite otnošenija 1933—1939*, Sofia, Nauka Iskustvo, 1971, 218 p.

83. Mellicott, W. N., *British Foreign Policy since Versailles 1919—1963*, London. Methuen and Co. Ltd., 1968, 362 p. Prima ediție a lucrării datează din anul 1940 ; prezenta a fost revizuită și lărgită.

84. Wendt, Bernd Jürgen, *England und der deutsche „Drang nach Südosten“ Kapitalbeziehungen und Warenverkehr in Südosteuropa zwischen den Weltkriegen*, in „Deutschland in der Weltpolitik de 19. und 20. Jahrhunderts“, Imanuel Geiss und Bernd Jürgen Wendt (eds.), Düsseldorf, Bertelsmann Universität-Verlag, 1973, pp. 483—512.

85. * * * *Les relations franco-britanniques de 1935 à 1939*, Paris, Éditions C.N.R.S., 1975, 440 p. Recenzie : „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol“, Iași, t. XIII/1976, p. 462—464 (Gh. Buzatu).

3. Monografiile privind activitatea Micii Înțelegeri

86. Carmi, Ozer, *La Grande-Bretagne et la Petite Entente*, Genève, Droz, 1972, 380 p.

87. Iazykova, A. A., *Malaja Antanta v evropejskoj politike 1918—1925*, Moskva, Izd., „Nauka“, 1974, 331 p.

88. Reichert, Günter, *Das Schleitern der Kleinen Entente*, München, Fides-Verlagsgesellschaft, 1971, 186 p.

89. Vancu, Milan, *Malá Antanta, 1920—1938*, Belgrad, Ed. Titovo-Uzice, 1969, 398 p.

90. Volkov, V. K., *Germano-jugoslavskie otnošenija i razval Maloj Antanty (1933—1938)*, Moskva, Izd. „Nauka“, 1966, 270 p.

4. Relațiile internaționale în cursul războiului mondial (1939—1945)

91. Batowski, Henryk, *Proposal for a Second Front in the Balkans in September 1939*, in „Balkan Studies“ (Thessalonike), vol. 9, nr. 2/1968, pp. 335—344.

92. Idem, *Pour une alliance balkanique en 1941*, in „Revue d'histoire de la deuxième guerre mondiale“ (Paris), nr. 74/1969, pp. 1—16.

93. Broszat, M., *Deutschland-Ungarn-Rumänien. Entwicklung und Grundfaktoren national-sozialistischer Hegemonial- und Bündnispolitik 1938—1941*, in „Historische Zeitschrift“, Band 208, Heft 1/1968, pp. 45—96.

94. Campbell, John C., *American Diplomacy and the German Drive to South-eastern Europe (1939—1941)*, in „Actes du Premier Congrès International des Études Balkaniques et Sud-Est Européennes“, V. Histoire, Sofia, 1970, pp. 233—255.

95. Collotti, Enzo, *La politica dell'Italia nel settore danubiano-balcanico dal patto di Monaco all'armistizio italiano*, in „L'Italia nell'Europa danubiana durante la seconda guerre mondiale“, Saggi di Enzo Collotti, Teodoro Sala, Giorgio Vaccarino, Monza, La Tipografia Monzese, [1966], pp. 5—71.

96. Conte, A., *Yalta ou le partage du Monde. 11 février 1945*, Lausanne, Éditions Rencontre, 1972, 408 p.

97. Csátári, D., *Dans la tourmente. Les relations hungaro-roumaines de 1940—1945*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1974, 419 p.

98. Davis, Lynn Etheridge, *The Cold War Begins: Soviet-American Conflict over Eastern Europe*, Princeton, Princeton University Press, 1974, X+427 p. Recenzie : „Canadian Slavonic Review“, vol. XVIII, nr. 4/1976, p. 667—668 (Paul Marantz).

99. Fabry, Ph. W., *Balkan-Wirren 1940—41. Diplomatische und militärische Vorbereitung des deutschen Donauüberganges*, Darmstadt, Wehr- und Wissen Verlag GmbH, 1966, 195 p.

100. Gromiko, A. A. și colaboratori (eds.), *Istoriya diplomatii. IV: Diplomatiya v gody vtoroi mirovoi vojny*, Moskva, Izd. Politicheskoj Lit., 1975, 752 p.
101. Fenyo, Mario D., *Hitler, Horthy, and Hungary. German-Hungarian Relations, 1941—1944*, New Haven-London, Yale University Press, 1972, XII+279 p.
102. Gaddis, John Lewis, *The United States and the Origins of the Cold War 1941—1947*, New York and London, Columbia University Press, 1972, 396 p. Lucrare reprezentativă pentru curentul „noul stîngi” în istoriografia americană contemporană.
103. Horowitz, David, *From Yalta to Potsdam. American Foreign Policy in the Cold War*, Harmondsworth-Ringwood, Penguin Books, 1967, 465 p.
104. Israeljan, V. L., L. N. Kutakov, *Diplomatiya agresorov. Germano-italo-japonskii blok. Istoriya ego voznikovenija i kraha*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1967, 436 p.
105. Kahle, Günter, *Das Kaukasusprojekt des Aliierten vom Jahre 1940*, Opladen, Westdeutschen Verlag, 1973, 42 p. Recenzie: „Historische Zeitschrift” (München), Band 222, Heft 2/1976, p. 492—494 (Klaus Hildebrand).
106. Kovrig, Bennett, *The Mythe of Liberation. East-Central Europe in U.S. Diplomacy and Politics since 1941*, Baltimore and London, The Johns Hopkins University Press, 1973, 360 p. Recenzie: „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XIII/1976, p. 471—472 (Gh. Buzatu).
107. Lorbeer, Hans-Joachim, *Westmächte gegen Sowjetunion 1939—1941*, Freiburg im Brisgau, Rombach, 1975, 143 p.
108. Woodward, Sir Llewellyn, *British Foreign Policy in the Second World War*, vols. I—IV, London, H.M.S.O., 1970—1976. Lucrarea va avea cinci volume. Pentru vol. III, cf. „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XIII/1976, p. 467—468 (Gh. Buzatu).

5. Perioada postbelică. Tratatetele de pace

109. Gromiko, A. A. și colaboratori (eds.), *Istoriya diplomatii*, V₁, Moskva, Izd., Politicheskoj Lit., 1974, 750 p. Anii 1945—1963.
110. Wheeler-Bennett, Sir John and Anthony Nichols, *The Semblance of Peace. The Political Settlement after the Second World War*, London, Macmillan, 1972, 878 p. Lucrare fundamentală asupra problematicei abordate.

J. LUCRĂRI PRIVIND SUD-ESTUL EUROPEI (GENERAL)

111. Bannan, Alfred J., Achilles Edelenyi, *Documentary History of Eastern Europe*, New York, Twayne Publishers Inc., 1970, 392 p. Pînă în anul 1968.
112. Hoesch, Edgar, *The Balkans. A Short History from the Greek Times to the Present Day*, London, Faber und Faber, 1972, 213 p. Pînă în anul 1956.
113. Lackó, M., *On the Question of Fascism in South-East Europe*, Budapest, Akadémiai Kiadó, 1970, 21 p.
114. Orlow, Dietrich, *The Nazis in the Balkans: A Case Study of Totalitarian Politics*, Pittsburg, Pittsburg University Press, 1968, 235 p.
115. Palmer, Alan, *The Lands Between. A History of East-Central Europe since the Congress of Vienna*, New York, Macmillan, 1970, 405 p.
116. Polonsky, Antony, *The Little Dictators. The History of Eastern Europe since 1918*, London-Boston, Routledge and Kegan Paul, 1975, 212 p.
117. Ristelhueber, René, *A History of the Balkan Peoples*. Edited and Translated by Sherman David Spector, New York, Twayne Publishers Inc., 1971, XVIII+470 p. Cf. indeosebi pp. 322—329 și 394—408.
118. Roberts, Henry L., *Eastern Europe: Politics, Revolution and Diplomacy*, New York, Alfred A. Knopf, 1970, 324 p.+index (8 p.).
119. Rothschild, Joseph, *East Central Europe Between the Two World Wars*, St. Louis (Mo.), University of Washington Press, 1975, XVII+420 p. Recenzie: „Balkan Studies” (Thessalonike), nr. 1/1976, p. 143—144. (Joseph S. Roucek).
120. Roucek, Joseph S. (ed.), *Central-Eastern Europe: Crucible of World Wars*, Westport (Conn.), The Greenwood Press, 1970. Retipărirea lucrării apărută în 1946 (New York, Prentice-Hall).

121. Sugar, Peter F. (ed.), *Native Fascism in the Successor States, 1918—1945*, Santa Barbara, ABC—Clio Press, 1971, 166 p.
122. Vago, Bela, *The Shadow of the Swastika. The Rise of Fascism and Antisemitism in the Danube Basin 1936—1939*. Farnborough, Saxon House, 1975, VI+431 p.
123. Vidalenc, Jean, *L'Europe danubienne et balkanique (1867—1970)*, Paris, Masson, 1973, 194 p.
124. * * * *Strany Tsentralnoj i Jugo-Vostočnoj Evropy vo vtoroj mirovoj vojne. Voenno-istoričeskij spravočnik*, Moskva, Voenizdat, 1972, 303 p.
- Un capitol este consacrat României (pp. 189—213) de către A. V. Antoseak.

K. LUCRĂRI PRIVIND AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL CU REFERIRI LA ROMÂNIA

125. Antoseak, A. V., *V bojah za svobodu Rumynii*, Moskva, Voennoe Izd., 1974, 288. p.
126. Battaglia, Roberto, *La seconda guerra mondiale. Problemi e nodi cruciali*, ed. a V-a, Roma, Editori Riuniti, 1966, 454 p.
- Cf. despre efectele insurecției române din august 1944 asupra ultimei faze a celui de-al doilea război mondial (p. 285).
127. Bauer, Eddy, *Histoire controversée de la Deuxième Guerre mondiale*, 7 vols., Monaco—Ville, Jaspard-Polus, 1966—1967.
128. Bernard, Henri, *Histoire de la Résistance européenne. La „quatrième force“ de la guerre 39—45*, Verviers, Gérard and Co., 1968, 283.
129. Cartier, Raymond, *La Seconde Guerre mondiale*, 2 vols., Paris, Larousse—Paris Match, 1965—1966.
130. Chimanski, A. N., *Objectif Roumanie*, in „Historia-Magazine. 2-e guerre mondiale“ (Paris), nr. 72 (3 april 1969), pp. 1999—2009. Ofensiva Armatei Roșii din primăvara anului 1944.
131. Forstmeier, F., *Odessa 1941*, Freiburg im Breisgau, Rombach, 1967, 139 p.
132. Gosztonyi, Peter, *Endkampf an der Donau 1944/45*, Wien—München—Zürich, Verlag Fritz Molden, 1969, 356 p.
133. Greciko, A. A. (ed.), *Osvoboditelnaja missija Sovetskih Vooruzennyh Sil vo vtoroj mirovoj vojne*, ed. a II-a, Moskva, Izd. Politicheskoj Lit., 1974, 502 p.
134. Hillgruber, Andreas, *Hitlers Strategie. Politik und Kriegführung 1940—1941*, Frankfurt am Main, Bernard und Graefe Verlag für Wehrwesen, 1965, 715 p.
135. Jacobsen, Hans-Adolf, Hans Dollinger, *La seconda guerra mondiale*. Edizione italiana diretta da Enzo Biagi, 4 vols., Firenze, Sadea-Della Volpe Editori, 1963—1965.
136. Jacobsen, Hans-Adolf, *La seconde guerre mondiale*, 2 vols., Paris, Castermann, 1968, 256 + 259 p.
137. Kühnrich, Heinz, *Der Partisanenkrieg in Europa 1939—1945*, Berlin, Dietz Verlag, 1965.
138. Liddell Hart, B. H., *History of the Second World War*, London, Casell, 1971, 768 p. Lucrare reprezentativă a istoriografiei mondiale asupra problemei, datorată unui specialist de mare autoritate.
139. Little John, David, *The Patriotic Traitors. A History of Collaboration in German-occupied Europe, 1940—1945*, London, Heinemann, 1972, 391 p.
140. Malinovski, Maréchal R., Général Choumilov, *L'Opération Jassy—Kichinev*, in „Historia-Magazine. 2-e guerre mondiale“ (Paris), nr. 72 (3 april 1969), pp. 2010—2016.
141. Michel, Henri, *La Seconde Guerre mondiale*. I: *Les succès de l'Armée (septembre 1939 — janvier 1943)*; II: *La victoire des Alliés (janvier 1943 — septembre 1945)*, Paris, P.U.F., 1968—1969, 505 + 539 p. Lucrarea a apărut în cunoscuta colecție „Peuples et civilisations (vol. XXI). Cartea lui H. Michel reprezintă una dintre cele mai bune sinteze realizate pe plan mondial asupra conflagrației din 1939—1945.
142. Idem, *La drôle de guerre*, Paris, Hachette, 1971, 319 p. Cf. îndeosebi partea a IV-a (p. 207 și urm.).

143. Idem, *La guerre de l'ombre. La Résistance en Europe*, Paris, Éditions Bernard Grasset, 1970, 420 p. Recenzie: „Anuarul Institutul de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XIII/1976, p. 465—466 (Gh. Buzatu).

144. Minasian, M. M., *Osvobozhdenije narodov jugo-vostočnoj Evropy*, Moskva, Voenizdat, 1967, 503, p. Cf. îndeosebi cap. II (pp. 84—205).

145. Nekrici, A. M., 1941. 22 iunja, Moskva, Izd. „Nauka”, 1965.

146. Nolte, Ernst, *Les mouvements fascistes. L'Europe de 1919 à 1945*, Paris, Calmann-Lévy, 1969, 363 p. Un capitol special este consacrat evoluției mișcării fasciste din România (pp. 235—251).

147. Opat, Jaroslav, Rudolf Hoffmann, Miroslav Tejchman ș.a., *Stredni a jihovýchodni Evropa ve válce v revoluci 1939—1945*, Praha, Academia Naklad. CSAV, 1969, 563 p. Capitolul privind România (pp. 335—396) este datorat lui M. Tejchman.

148. Pliev, I. A., *V bojah za osvobozhdenije Rumynii, Vengrii, Čehoslovakii*. Ordjonikidze, 1971, 161 p.

149. Proektor, D. M., *Agressija i katastrofa. Vysšee voennoe rukovodstvo fašistskoj Germanii vo vtoroj mirovoj vojne 1939—1945*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1972, 768 p.

150. Seaton, Albert, *The Russo-German War 1941—1945*, London, Arthur Barker, Ltd., 1971, 628 p.

151. Shirer, William L., *Le Troisième Reich des origines à la chute*, Paris, Stock, 1967, 1257 p.

152. Van Creveld, Martin L., *Hitler's Strategy 1940—1941. The Balkan Clue*, London—New York, Cambridge University Press, 1973, 248 p. Lucrare fundamentală pentru aspectul investigat.

153. Wright, Gordon, *L'Europe en guerre, 1939—1945*, Paris, A. Colin, 1971, 258 p.

154. Zaharov, Mareșal M. V. (ed.), *Osvobozhdenije Jugo-Vostočnoj i Tsentralnoj Evropy vojskami 2-go i 3-go ukrajinskih Frontov, 1944—1945*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1970, 676 p. Cf. îndeosebi cap. IV (pp. 148—194). Lucrarea a fost editată și în limba engleză: *The Great March of Liberation* (Moscow, Progress, 1972).

155. Ziemke, Earl, *Retraite dans les Balkans*, în „Historia-Magazine. 2-e guerre mondiale” (Paris), nr. 83 (19 iunie 1969), pp. 2297—2308. Perioada august—noiembrie 1944.

L. LUCRĂRI SPECIALE PRIVIND ISTORIA ROMÂNIEI

1. General

156. Basdevant, Denise, *Against Tide and Tempest: The Story of Rumania*, New York, 1965, 182 p. Traducerea lucrării apărută inițial în limba franceză: *Terres Roumaines. Contre vents et marées*, Paris, Les Éditions de l'Épargne, 1961, 192 p.

157. Demel, J., *Historia Rumunii*, Wrocław—Warszawa—Kraków, 1970, 487 p.

158. Fischer-Galati, Stephen, *Twentieth Century Rumania*, New York, Gndum—London, Columbia University Press, 1970, 248 p. O sinteză excelentă și obiectivă a istoriei României din ultimele decenii.

159. Hugonnot, J., *La Roumanie des origines à nos jours*, număr special din „Les Cahiers de l'histoire”, nr. 7/avril 1968, 120 p.

160. Pearton, Maurice, *Oil and the Romanian State*, Oxford. At the Clarendon Press, 1971, XVIII + 361 p. Lucrare eximie de documentată privind politica petrolieră a statului român din perioada 1895—1948. În anexă, o bogată bibliografie (pp. 331—344).

161. Roberts, H. L., *Rumania: Political Problems of an Agrarian State*, Hamden (Conn.), Archon Books, 1969. Reediteria lucrării apărută inițial în 1951 (Hew Haven, Yale University Press, XIV + 414 p.). Studiu clasic al istoriografiei americane contemporane asupra problemei cercetate.

162. Lebedev, N. I. și colaboratori (eds.), *Istoriia Rumynii 1918—1970*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1971, 742 p.

2. Relațiile externe ale României

163. Hillgruber, Andreas, *Hitler, König Carol und Marschall Antonescu. Die deutsch-rumänischen Beziehungen 1938—1944*, ed. II-a, Wiesbaden, Franz Steiner Verlag GmbH, 1965, 382 p. Prima ediție a acestei excelente și documentate lucrări a apărut în anul 1954.

164. Kolker, B. M., I. E. Levit, *Vneșneaja politika Rumynii i rumyno-sovet-skije otnoșenija (senitjabr 1939 — iun 1941)*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1971, 199 p.

165. Kopanski, I. M., I. E. Levit, *Sovetsko-rumynskije otnoșenija 1929—1934 g.g. (Ot podpisaniia moskovskogo protokola do ustanovleniia diplomatičeskikh otnoșenij)*, Moskva, Izd. „Nauka”, 1971, 187 p.

166. Miede, Wolfgang, *Das Dritte Reich und die deutsche Volksgruppe in Rumänien, 1933—1938*, Bern—Frankfurt am Main, Lang, 1972, 346 p.

167. Șevakov, A. A., *Vneșneaja politika S.S.S.R. i sovetsko-rumynskije otnoșenija (ianvar—avgust 1939 g.)*, în „Istoriia S.S.S.R.” (Moskva), nr. 1/1974, pp. 112—123.

168. * * * *Russko-rumynskije i sovetsko-rumynskije otnoșenija. Sbornik statej i soobșenij*, Chișinău, 1969, 263 p.

3. Al doilea război mondial

169. Gheysens, Roger, *L'insurrection roumaine*, în „Historia-Magazine. 2-e guerre mondiale” (Paris), nr. 83 (19 juin 1969), pp. 2307—2309.

170. Herberth, F., *Neues um Rumänien. Frontwechsel am 23. August 1944*, München, 1970.

171. Hoisington, W. A., *The Struggle for Economic Influence in Southeastern Europe: The French Failure in Romania, 1940*, în „Journal of Modern History” (Chicago), vol. 43, nr. 3/1971, pp. 468—481.

172. Lebedev, N. I., *Padenie diktatury Antonescu*, Moskva, Izd. M.O., 1966, 480 p.

173. Idem, „*Zeleznaia gvardija*”, *Karol II i Hitler. Iz istorii rumynskogo fașizma, monarhii i ee vneșnepolitičeskoj „igry na dvuh stolah*”, Moskva, Izd. M. O., 1968, 328 p.

174. Mourin, Maxime, *La chute du Conducator*, în „La Revue de Paris”, 77-e année, mars 1970, pp. 34—45. 23 August 1944 în București.

175. Weber, Hermann, *Die Bukowina im Zweiten Weltkrieg*, Hamburg, Institut für Auswärtige Politik Hamburg, 1972, 86 p.

4. Evoluția mișcării fasciste

176. Armon, Theodor I., *Fascismo italiano e Guardia de Ferro*, în „Storia contemporanea” (Bologna), anno III, nr. 3/settembre 1972, pp. 505—548.

177. Nagy-Talavera, Nicholas M., *The Green Shirts and the Others. A History of Fascism in Hungary and Rumania*, Stanford, Stanford University Press, 1970, 427 p.

177 bis. Vezi lucrările citate sub numerele: 113, 114, 116, 121, 122, 139, 146 și 173.

5. Românii din străinătate (Statele Unite)

178. Barton, Josef J., *Peasants and Strangers. Italians, Rumanians, and Slovaks in an American City, 1890—1950*, Harvard University Press, (Mass.), 1975, 217 p. Recenzie: „Anuarul Institutului de istorie și arheologie A. D. Xenopol”, Iași, t. XIII/1976, pp. 416—418 (I. Ciupercă).

179. Wertsman, Vladimir (comp. and ed.), *The Romanians in America 1748—1974. A Chronology and Fact Book*, Dobbs Ferry (New York), Oceane Publications, 1975, V + 118 p.

M. ROMÂNIA DUPĂ AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL

180. Fischer-Galati, Stephen, *The New Rumania. From People's Democracy to Socialist Republic*, Cambridge (Mass.), London, The M.I.T. Press, 1967, XIII + 126 p.

181. Floyd, David, *Rumania Russia's Dissident Ally*, New York—Washington, Praeger, 1965, XVI + 144 p.
182. Jowitt, Kenneth, *Revolutionary Breakthrough and National Development: The Case of Romania, 1944—1965*, Berkeley and Los Angeles, University of California Press, 1971, 317 p.
183. Liess, Otto Rudolf, *Rumänien zwischen Ost und West*, Hannover, 1965, 73 p.
184. Montias, J. M., *Economic Development in Communist Rumania*, Cambridge (Mass.), London. The M.I.T. Press, 1967, XIV + 327 p.
185. Siegert, Heinz, *Rumänien heute*, Wien—Düsseldorf, Econ—Verlag, 1966, 282 p.

N. ROMÂNIA ÎN CADRUL SISTEMULUI MONDIAL SOCIALIST

186. Brown, J. F., *The New Eastern Europe*, New York, Praeger, 1966, VII + 306 p. Una dintre cele mai bune lucrări asupra problemei investigate (cf. Stephen Fischer-Galati, în „Balkan Studies“, Thessalonike, vol. 7, nr. 2/1966, p. 470—471).
187. Burks, R. V., *The Future of Communism in Europe*, Detroit, Wayne State University Press, 1968, 283 p.
188. Byrnes, Robert F. (ed.), *The United States and Eastern Europe*, Englewood Cliffs (New Jersey), Prentice—Hall, 1967, 168 p. După anul 1945. Recenzie: „Balkan Studies“ (Thessalonike), vol. 9, nr. 2/1968, pp. 564—569 (John D. Iatrides).
189. Campbell, John C., *American Policy toward Communist Eastern Europe: The Choices ahead*, Minneapolis, The University of Minnesota Press, 1965, XIV + 136 p. Recenzie: „Balkan Studies“ (Thessalonike), vol. 6, nr. 2/1965, pp. 405—408 (P. V. Burks).
190. Fejtő, François, *Histoire des démocraties populaires. I: L'Ère de Staline; II: Après Staline*, Paris, Éditions du Seuil, 1969. Cf. de asemenea: idem, *A History of the People's Democracies: Eastern Europe since Stalin*, New York, Praeger, 1971, 374 p.
191. Fischer, George and Walter Schenkel, *Social Structure and Social Change in Eastern Europe*, New York, State Department, 1970, 99 p.
192. Grant, Nigel, *Society, Schools and Progress in Eastern Europe*, Oxford—London—New York—Toronto, Pergamon Press, 1969, 363 p.
193. Lendvai, Paul, *Eagles in Cob-webs: Nationalism and Communism in the Balkans*, Garden City (New York), Doubleday and Co., 1969, 396 p. Cf. și traducerea franceză (*L'Europe des Balkans après Staline. Entre nationalisme et communisme*, Paris, Fayard, 1972, 467 p.), în care cel mai întins capitol este consacrat României (pp. 317—423).
194. Morton, Henry W., *The Soviet Union and Eastern Europe*, New York, Macmillan, 1971.
195. Rotschild, Joseph, *Communist Eastern Europe*, New York, Walker and Co., 1965, VI + 168 p.
196. Singleton, F. B., *Background to Eastern Europe*, New York, Pergamon Press, 1965, VIII + 226 p.
197. Spulber, Nicholas, *The State and Economic Development in Eastern Europe*, New York, Random House, Inc., 1966, XII + 179 p. Recenzie: „Balkan Studies“ (Thessaloniki), vol. 9, nr. 1/1968, pp. 260—264 (L. Bushkoff).
198. Staar, Richard F., *The Communist Regimes in Eastern Europe: An Introduction*, Stanford, Stanford University Press, 1967, XIX + 387 p. Cf. și ediția a II-a (1971).
199. Toma, Peter A. (ed.), *The Changing of Communism in Eastern Europe*, Tucson, University of Arizona Press, 1970, 413 p.
200. Triska, Jan F. (ed.), *Communist Party-states: Comparative and International Studies*, Indianapolis (New York), Dobbs—Merrill, 1969, 392 p.
201. Volgyes, Ivan (ed.), *Political Socialization in Eastern Europe: A Comparative Framework*, New York, Praeger, 1975, XIV + 199 p. Un capitol este consacrat României (pp. 147—199). Recenzie: „Balkan Studies“ (Thessaloniki), vol. 17, nr. 1/1976, p. 144—145 (Stephen Fischer-Galati).
202. * * * *Dossier de l'Europe de l'Est*, 2 vols., Vervires, Gérard et C-ie, 1968.

INDICELE AUTORILOR

- A**
- Académie Bulgare des Sciences. Institut d'Études Balkaniques* 78
 Acone, Antonia 61
 Adám, M. 46
 Anderle Alfred 9
 Antoseak, V. V. 125
 Armon, Theodor 176
Association Européenne d'Histoire Contemporaine 1
 Aster, Sidney 79
- B**
- Balkan Politics...* 77
 Bannan, Alfred J. 111
 Barton, Josef J. 178
 Basdevant, Denise 158
 Batowski, Henryk 91, 92
 Battaglia, Roberto 126
 Bauer, Eddy 127
 Baumont, Maurice 70, 80
 Beneš, E. 53
 Berejkov, Valentin 54
 Bernard, Henri 128
 Bonnet, Georges 55
 Broszat, M. 93
 Brow, J. F. 186
 Burks, R. V. 187
 Byrnes, Robert F. 188
- C**
- Campbell, John C. 94, 189
 Carmi, Ozer 86
 Cartier, Raymond 129
 Catchlove, Donald 62
 Cevik, İlham 63
 Chimanski, A. N. 130
 Choumilov, Général 140
Comité d'Histoire de la 2-e Guerre Mondiale 33
 Collotti, Enzo 95
 Conte, A. 96
 Csáthi, D. 97
- D**
- Davis, Lynn Etheridge 98
 Dašicev, V. I. 47
 Demel, J. 157
 Dollinger, Hans 135
Dossier de l'Europe de l'Est 202
 Drachkovitch, Milorad M. 209
 Dunan, Marcel 5
 Duroselle, J.-B. 71
- E**
- Edelenyi, Achilles 111
 Egorov, V. N. 16
 Eichholtz, Dietrich 48
 Epstein, F. J. 17
- F**
- Fejtő, François 6, 190
 Fenyő, Mario D. 101
 Fischer, Georges 191
 Fischer-Galati, Stephen 18, 158, 180
 Floyd, David 181
 Frangulis, A. F. 7
Franța (colecția oficială de documente diplomatice) 37
 Friessner, Hans 56
 Frolova, I. I. 23
- G**
- Gaddis, John Lewis 102
 Galkin, I. S. 29
 Gérin, Paul 2
 Genčev, N. 81
Germania (colecția oficială de documente diplomatice) 40
 Gheysens, Roger 169
 Gosztory, Peter 132
 Grant, Nigel 192
 Greciko, A. A. 133
 Grenville, J. A. S. 72
 Gromiko, A. A. 44, 73, 100, 109
 Guderian, Heinz 12
- H**
- Halder, F. 58
 Hamel, Michel-P. 64
 Hass, Gerhart 49
 Hillgruber, Andreas 50, 134, 163
Historia-Magazine. 2-e guerre mondiale 34
 Hitler, Adolf 6
 Hoesch, Edgar 112
 Hoffmann, Rudolf 147
 Hoisington, W. A. 171
 Horecky, Paul L. 19, 20
 Horowitz, David 103
 Hugonnot, J. 159
- I**
- Iazykova, A. A. 87
 Israel, Fred L. 36
 Israeljan, V. L. 104
- J**
- Jacobsen, Hans-Adolf 135, 136
 Jivkova, Lyudmila 82
 Jowitt, Kenneth 182
 Juhász, Gy. 46

K

- Kahle, Günter 105
 Kandel, L. B. 21
 Kennan, George F. 59
 Kopanski, I. M. 165
 Kovrig, Bennett 106
Kriegstagebuch des O.K.W.... 38
 Kerekes, L. 46
 Krikler, Bernard 3
 Kühnrich, Heinz 137
 Kolker, B. M. 164

L

- Lackó, M. 113
 Langer, William L. 14
 Laqueur, Walter 3
 Launay, Jacques de 8
 Lebedev, N. I. 162, 172, 173
 Levit, I. E. 164, 165
 Liddell Hart, B. H. 138
 Liess, Otto Rudolf 183
 Little John, David 139
 Lorbeer, Hans-Joachim 107
 Lousse, Émile 8

M

- Macartney, C. A. 74
 Malinovski, R. 140
 Marko, Walter 9
 Medlicott, W. N. 83
 Meyer, K. 22
 Michel, Henri 141, 142, 143
 Miede, Wolfgang 166
 Minasian, M. M. 144
 Monthias, J. M. 184
 Morton, Henry 194
 Mourin, Maxime 174
 Mourre, Michel 10

N

- Nágy, L. 145
 Nágy-Talavera, Nicholas M. 117
 Nekrici, A. M. 145
 Newens, Stan 65, 66
 Nichols, Anthony 110
 Nolte, Ernst 146

O

- Oldson, William O. 30
 Opat, Jaroslav 147
 Orlow, Dietrich 114

P

- Pacor, Mario 75
 Palmer, A. W. 11

- Pearton, Maurice 160
 Pliev, I. A. 148
Pograničnye vojska... 45
 Polonsky, Antony 116
 Popčenko, G. P. 23
 Proektor, D. M. 149

R

- Russko-rumynskije... otnošenija...* 168
 Reichert, Günter 88
[Les] relations franco-britanniques... 85
 Ristellhueber, René 117
 Roberts, Henry L. 118, 161
 Rotschild, Joseph 119, 195
 Roucek, Joseph S. 120

S

- Salis, J. R. von 15
 Sanakoev, S. P. 51
 Sattler, Gertrude Krallert 24
 Scherer, A. 25
 Schumann, Wolfgang 48, 49
 Seaton, Albert 150
 Seton-Watson, Hugh 76
 Shirer, William L. 151
 Siegert, Heinz 67, 185
 Singleton, F. B. 196
 Sirinli, Fevzi 68
Sovetskaja istoriceskaja enčiklopedija 13
 Spulber, Nicholas 197
 Staar, Richard F. 35, 198
Strany Tentralnoj i Jugo-Vostočnoj Evropy... 124
 Szinai, Miklós 52
 Szűcs, László 52

Ş

- Şeveakov, A. A. 167
 Ştemenko, S. M. 60

T

- Tejchman, M. 26
 Toma, Peter A. 199
 Triska, Jan F. 200
 Tunney, Christopher 12

U

- United States of America* (colecția oficială de documente diplomatice) 41, 42, 43
U.R.S.S. (colecția oficială de documente diplomatice) 44

V

- Valori, Giancarlo Elio 69
 Vago, Belá 122
 Vancu, Milan 89

Vidalenc, Jean 123
 Vigor, P. H. 27
 Vivian, James F. 4
 Volgyes, Ivan 201
 Volkov, V. K. 90

Wendt, Bernd Jürgen 84
 Wertsman, Vladimir 179
 Wheeler-Bennett, Sir John 110
 Woodward, Sir Llewellyn 108
 Wright, Gordon 153

W

Watt, Donald C. 31
 Weber, Hermann 175
 Weczerka, Hugo 32

Z

Zaharov, Mareşal M. V. 154
 Ziegler, Janet 28
 Ziemke, Earl 155

OUVRAGES ÉTRANGÈRES (1965—1975) SUR L'HISTOIRE
 CONTEMPORAINE DE LA ROUMANIE

UNE BIBLIOGRAPHIE

R é s u m é

Cette bibliographie renferme 202 titres, travaux scientifiques (articles et surtout livres) parus à l'étranger, concernant l'histoire de la Roumanie d'après l'année 1918. Des chapitres dédiés spécialement à ce sujet sont inclus surtout dans les ouvrages consacrés à l'analyse du rôle et de la place de la Roumanie dans le contexte de la deuxième guerre mondiale.